

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Čujte in strmite!

S slovenskega štajerskega 24. januarja.

[Izv. dop.]

Najnovejša naredba gospoda Waserja se glasi: Praes. Z. 9221.

Laut herabgelangten Erlasses des hohen k. k. Justizministeriums vom 1. Dezember 1881, Z. 19.230, hat sich die k. k. Hof- und Staatsdruckerei bereit erklärt, künftig auch Drucksorten in slovenischer Sprache aufzulegen und den Gerichten um die für Drucksorten anderer Landessprachen bestehenden Preise zu liefern, wenn die Gerichte in den slovenischen Theilen des Gratzter Oberlandesgerichtssprengels ihren Bedarf an derlei Drucksorten ausschliesslich aus dieser Druckerei beziehen.

In Folge dessen werden die Drucksorten in slovenischer Sprache — insoferne solche bei dem dortigen Gerichte im Verkehre mit den nur der slovenischen Sprache kundigen Parteien nothwendig und nach den bestehenden Vorschriften (J. M. E. vom 15. März 1862, Z. 865) zu verwenden sind, von nun an nicht mehr von hier beigelegt, sondern sind aus der k. k. Hof- und Staatsdruckerei zu beziehen.

Da jedoch der Bedarf an Drucksorten für Rechnung der Dotation des Jahres 1882 durch die in den Monaten Oktober und November 1881 von hier aus nach Mass der eingelangten Bestellungen erfolgte Lieferung, bereits gedeckt ist, so hat das k. k. Bezirksgericht zunächst über den Bedarf an slovenischen Drucksorten für das Jahr 1883 — bis 15. Aug. 1882 — und so weiter für jedes darauf folgende Jahr — bis 15. August des vorhergehenden Jahres den Bestellschein abgesondert von jenem über die deutschen Drucksorten **beher** vorzulegen und den

Gesamtbedarf ermitteln, und sich dann mit der k. k. Staatsdruckerei in das Einvernehmen setzen zu können.

Die Kosten für diese Drucksorten, welche zu den pauschalirten Auslagen gehören, sind selbstverständlich gleich den Papierkosten für die von hier bezogenen Drucksorten — aus dem Amtspauschale zu bestreiten und nach Empfang der Drucksorten unmittelbar an die k. k. Hof- und Staatsdruckerei abzuführen.

Gratz am 2. Jänner 1881.

Der k. k. Oberlandesgerichts-Präsident:

Waser m/p.

Da se nam komentar z ukazom vred ne bi konfisciral, bomo komentar drugi dan pisali. Za denes konstatujemo samo to, da nas je ta „ukaz“ v besede pravem pomenu osupnil in da ne znamo spisati članka, kateri bi izbrisal gnjev in srd v srce čitateljev vsled tacih dogodkov.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 26. januarja.

Včeraj razdelilo se je poročilo referenta dr. Ungerja o češkem vseučilišču. Ker je bila kakor znano, ta komisija, posvetujoča se o tem vprašanju, večinoma iz nasprotnega tabora, glasi se po tem tudi poročilo. A tudi manjšina izdelala je lastno poročilo o tem posvetovanju in ta zahteva odločno „c kr. česko Karla Ferdinanda vseučilišče“ z jedino českim učnim jezikom. V kratkem pride to vprašanje v zbornici na dnevni red.

Iz do zdaj priobčenih poročil o gibanju na jugu se razvidi, da je ves na obrežji reke Narente ležeči del Hercegovine, kraj od te reke do dubrovnškega okraja in do bosanske in črnogorske meje v vstaji. Od Foče na Drini začeni je razširjena vstaja poleg izvira Narente do Zagorja. Dalje so vstasi na zapadu prodrli v obližje Konjice in Mostarja in se v ravnici Dubravi ustanovili. Na herce-

govsko-črnogorske meji so vstasi mej Bilekom in Koritom. Iz oficijelnih poročil se tudi razvida, da vstaske čete štejejo 150, 200 in 500 do 1500 mož, kar kaže, da je vstaja dobro organizirana. Kako daleč je razširjena vstaja na desnem bregu Narente v Hercegovini in Bosni, ni gotovih poročil, a bati se je, da se v kratkem razširi tudi po Bosni. Z gostim gozdom obdano Zagorje meji prav tesno na mejo bosansko, je komaj 20 kilometrov od tod oddaljeno. Konjica, do katere so vstasi uže prodrli, je ločena le po mostu čez Narento od Bosne; čez ta most pa pelje cesta iz Sarajeva v Mostar. Iz teh poročil je razvidno, da se more vstaja jako pogubno razširiti, če vlada brzo in krepko ne poseže po vstasih in uduši nevaren ogenj, dokler se hiša nij upepeljena — potem pa naj skuša ljudstvo po dobrih ustavi za se pridobiti.

Iz Dubrovnika prinašajo praški „Nar. listi“ naslednji telegram: V Krivošijah je 1300 ustašev, katerim je došlo 300 Hercegovcev v pomoč. Ne daleč od Erceg-Novega ujeli so ustaši lovškega častnika, razorožili ga in ga zopet izpustili. Mej avstrijsko vojsko in vstasi bile so krvave bitke v okrajih okolo Zagvozde v Hercegovini, kjer je avstrijskih vojakov palo 7, a 2 Hercegovca. Okolo Brbana in Kruševa bilo je ubitih in ranjenih nekoliko vojakov in vstašev. V okrajih okolo Korenice, kjer je Stojan Kovačević zaplenil znatno svoto novcev, pal je Osman beg Tanović, vodja vstaških mohamedancev. Blizu Trebinja okolo sela Uloga stoji 200 vstašev, okolo Gačka 1000. Došli so iz okolice Nevesinja in Foče. Domači orožniki prestopili so k vstašem; avstrijska vojska se koncentrira okolo Mostara. Iz Gačka, kjer je glavni stan vstašev, bil je Stojan Kovačević pozvan, da prevzame vrhovno zapovedništvo nad vstasi.

Vnanje države.

Iz Rusije se poroča, da je več zemstev poslalo do vlade prošnjo, da bi jim dala pravico, da bi smeli zastopnike voliti, kateri bi kot svetovalci vlade se posvetovali o imenitnih vprašanjih. Priča kuje se, da bode vlada ugodila tem prošnjam in tako narodu pokazala, da v resnici posluša njegov glas. Ljudstvo bode tako sprevidelo, da so namere vladine istinito hasljive in delalo bode tudi z vlado proti onim rovarskim elementom, ki podkopavajo

LISTEK.

NOV.

(Spisal I. Turgenjev, preložil M. Malovrh.)

Prva knjiga.

(Dolge.)

VIII.

Neždanov probudil se je rano v jutro, se obledel in odšel v vrt, ne čakajoč prihoda sluge. Lep in velik je bil ta vrt, ter v najlepšem redu; najeti delavci snajili so z lopatami pota, a izmej zelenega grmovja blišče so rudeče rute, s katerimi so bile glave kmetskih deklet pokrite. Neždanov šel je do ribnika; megla je bila uže skoro povsem iznad njega izginila, samo sem ter tja ob bregu jo je še malo bilo. Solnce še nij visoko stalo, ter gladko površino ribnikovo zlatilo. Pet tesarjev delalo je na bregu, poleg katerega se je nov prijeten čoln zdaj na to, zdaj na ono stran zibal. Delavci govorili so malo in to le poluglasno; mirno in marljivo vršili so svoj posel, povsod je bil red, redovito življenje. In glej,

na jedenkrat stal je pred Neždanovim personificirani red v osobi posestnika gospoda Sipjagina.

Ta nosil je v to jutro dolgo suknjo in mnogo-bojno kapo; opiral se je na angleško bambus-palico in njegov novoobriti obraz svedočil je o velikej zadovoljnosti, šel je svoje posestvo inspiciat. Ko je Neždanova zapazil, pozdravil ga je prijazno.

„Aha!“ mu je rekel, „vi ne pripadate onemu mlademu svetu, ki rad dolgo spi,“ — hotel je s tem Neždanova opozoriti, da je tudi on sam uže rano vstal. Ob osmih pijemo skupej čaj in zajutrujemo ob dvanajstih, ob desetih lahko Kolji ruski jezik tolmačite, ob dveh pa zgodovino. Jutri je 9. dan maja, in njegov god, torej ga ne bode treba učiti, za tega delj vas prosim, da še denes začnete.“

Neždanov pokimal je zadovoljno z glavo in Sipjagin poslovil se je od njega na francosk običaj ter veselo piskal in s palico mahal, ko je odhajal. Vse to nij kazalo, da je znamenit uradnik in dostojanstvenik, nege pošten, rusk country-gentleman.

Do osmih ostal je Neždanov na vrtu, ter se v senci starih dreves veselil, uživa je čisti zrak in slušaje petje ptic, dokler ga nij „gong“ v hišo pozval, kjer je bilo uže celo društvo zbrano.

Valentina Mihajlovna bila je zopet jako ljubezniva proti njemu, v prelepi jutranji obleki videla se mu je uprav krasna. Marijanino lice izraževalo je tudi ta pot strogost in srditost.

Uprav ob desetih učil je Neždanov v navzočnosti Valentine Mihajlovne prvi pot malega Koljo; najprej vprašala je Neždanova, če ga njena navzočnost ne moti, ter potem ves čas tiho in mirno sedela. Kolja izkazal se je razbornim dečkom; po prvem zadévanji vršila se je pouka jako dobro. Valentina Mihajlovna bila je z Neždanovim izvenredno zadovoljna ter se z njim dolgo časa jako ljubeznivo zabavljala. Sicer je bil on še precej molčeč — a vender ne več tako, kakor iz početka. Ona udeležila se je tudi druge lekcije o ruskej zgodovini. Z ljubeznivim smehom okolo ustnic je rekla, da v tem predmetu ona isto tako učitelja potrebuje, ko nje sin, ter tudi to uro mirno poslušala. Od treh do petih sedel je potem Neždanov v svojej sobi, pisal liste v Petrograd in se prilično dobro počutil; dolgočasnost in žalost ga nijsta več motili, njegovi razdraženi živci so se umirili. Samo pri obedu bil je zopet ves nervozen, akopram nij bil Kolomejcev navzočen in gospa isto tako ljubezniva; da uprav

*) Glej štev. 16 „Slov. Narod“.

družbinsko življenje. — Priprave za kronanje carja se v Moskvi vrše z veliko skrbljivostjo; trajale bodo več mesecev. Ob času kronanja odprla se bode v Moskvi tudi razstava. — Iz Petrograda se telegrafsko poroča, da se bode baje imenoval knez Lobanov, zdanji poslanik v Londonu, ravnateljem državne kancelije, oziroma z naslovom državnega kancelarja.

Iz **Bukurešta** se poroča, da so liberalne stranke poslanci sklenili poslati do ministra za notranje poslove, Rosettija, adresu, v katerej ga prosijo, naj bi še na dalje ministroval.

V **Sofiji** napravili so liberalci tamošnjemu metropolitu Melentiju, zvestemu prištašu konservativcev, sovražno demonstracijo. Nekateri mladi ljudje izlekli so škofovski sedež iz katedrale, tako da je metropolit v bojazni, da bi ne nastali nemiri v cerkvi, prenehal svoje bogoslužne funkcije. Vlada zaprla je nekaj teh motilcev miru.

V predvčerajšnji seji **italijanske** zbornice odgovorjal je v zbornici poslancev Mancini na interpelacijo o njej politiki. Govoril je o ohranitvi miru, pri katerem imajo vse vlasti jednak interes in govoril je tudi o koristih približanja Italije k Avstriji in Nemčiji. O Franciji je Mancini govoril zelo previdno, ona da še nij govorila slednje besede o tuznezijskem vprašanju.

V **Parizu** pripravljajo se na odhod Gambettin. Državni stroj miruje: Poslaniki, ki bi morali oditi v Petrograd in Berlin, čakajo v Parizu, Gambettini ministri polnijo si pridno žepe, dobro vedoči, da po padu Gambette ne pridejo več na ta mesta, vse čaka odločilnega trenutka in za to se hoče uradništvo še prej okoristiti. Vedno so v Franciji prevrati, skoro kar čez noč pride vlada in zopet odbaja — vsaka druga država bi bila pri takej vednej razburjenosti uže poginila, a Francija lepo cvete.

Kar se tiče **Pruske**, priznala se je predvčeršnjim pri debati o razglasu od 4. januarja, ustavnost. O drugej točki, namreč o razmeri razglasa do državne ustave, nij debata se nič pojasnila.

Dopisi.

Iz Gorice 23. januarja. [Izviren dopis.] Če tudi v pustnem času, vendar je v Gorici, posebno pa mej Slovenci prepusto življenje; le čitalnica ima vsako soboto domači večer, dne 4. februarja pa priredi velik ples v dvorani nemške „Concordije“. Domači sobotni večeri so živahni; tu se pleše, malo poje pa tudi kaka pametna zine. Pa naj mi reče kdo, kar hoče, lepše smo se imeli minola leta v starej čitalni, kajti naši pevovodji delajo tudi neko „fakcijsko“ opozicijo — morda oni, ki so ustanovili s tacim hrupom „Slavca“, prišli so popolnem ob glas, kakor moj slavček tedaj, ko se „foza“ (fas la muda) tako, da niti čveterospeva v čitalnici nijmamo. Podružnica pa je na boljem, ima vsaj svojega „generala“ in ta je čujte! čitalnični čuvaj Matěj Korsič, kateri je pri zadnji besedi podružničarjev vodil petje prav dobro.

Pravila „slovenskega bralnega in podpornega društva“ je c. kr. namestništvo potrdilo. Zdaj pa fantje, korajša velja in delati je treba na to, da društvo takoj stopi v življenje. Osnovni odbor naj

poizve pri podružničarjih, koliko jih namerava ostati kot podporni udje in če jih imamo 50, stopimo brezskrbno v javnost — drugi pridejo gotovo. Skliče naj se občni zbor ter voli odbor iz pravih rodoljubov in prijateljev nižjemu stanu in če pridejo za stvar vneti, pa neodvisni možje na krmilo, postalo bode društvo — merodajno za goriške, posebno mestne Slovence nižjega stanu ter necega dne lahko prav z tacim uspehom delalo za probujo naroda, kakor delavsko društvo v Trstu. Upeljati bi se morali tudi poučljivi govori ob nedeljah, ko imajo udje prost dan. Gospodje, kakor je vrli govornik Fran Povše, Klavžar, Podgornik in tudi kak rodoljubni gospod duhovnik bi lahko spolnili s tem svojo sveto narodno dolžnost ter priveli nižji naš slovenski stan, dokler je še čas, na pravo narodno moralno pot.

Iz Vrem 24. januarja. [Izv. dop.] Do 1881. l. bila je tukaj jednarazredna šola, koncem imenovanega leta pa razširili so jo v dvorazrednico. Komaj pa je bila dvorazrednica, prišlo je povelje, ne vem od kodi, da se mora v višjem razredu upeljati nemščina. Tukajšnji nadučitelj K. uže davno takega ukaza želeč, upeljal je v svojem razredu nemščino, ne da bi bil prej dotičnim starišem pojasnil, da se otroci v takem kratkem času ne morejo naučiti nemščine. Roditelji misleči, da bo njih deca uže v jednom letu nemški govorila, nemške spise umevno brala in njim tolmačila, dovolili so, da se poučujejo v nemščini. Ne vem, kaj je nadučitelja K. napotilo k temu dejanju. Mislim, da upanje, da se višjim šolskim oblastim prikupi, kajti gotovo je znano, da s tem ne koristi šoli in napredku, ampak obema jako škoduje, ker ljudske šole namen je, da se v materinem jeziku izobrazijo otroci v vsem, kar jim bode v prihodnosti trebalo. Znano mu je tudi, da je v svojem jeziku odgojena mladež, močen steber soseski in srečnosni ud države ter vsega človeštva. On dobro ve, da otroci v ljudske šole učeči se poleg materinščine še tujega jezika, postanejo ko odrastejo polovičarji, vetrnjaki ter neznajni. Slišal sem od sosedov, da dokler so se, ko so še sami obiskovali šole, učili le v slovenskem jeziku, so se navadili veliko; ko pa se je še nemščina pridružila, niti jednega niti družega znali nijso.

Tudi nij treba nadučitelju pri višjih šolskih oblastih hvaliti se, da so Vremci za nemščino jako vneti, ker je to grda laž! ampak naj se sam uči nemščine, ker jo jako slabo klati.

Iz Prezida na Hrvatskem 23. januarja. [Izv. dop.] Čubranski logar Matija Z. je zapazil sled, ki je držal v Poliski vrh. Nij se prepričal, kakovi sled bi bil, pokliče dva druga logarja in odpravijo se za sledom. Ko pridejo na sled, zapazijo, da nij volk, kakor je Matija mislil, ampak medved pred njimi. Matija in drugi logar se nastavita, tretji Vinko T. šel je za sledom. Vinkota pelje sled ravno na Poliski vrh in tam zapazi, da se je medved za-

vlekel v berlog pod steno nad hišo. Kliče in naznanja to svojima pajdašema, zaslisi ga tudi v hišo nadlogar M. in zberejo se pri berlogu vsi prebivalci Klanske police. Medved se je prikazal pred berlog ali predno je počilo, se hitro tudi umaknil. Po predlogu nadgozdarja se je sklenilo, medveda v berlogu zabiti, potem pa sporočiti to v Čubar, da dojdejo graščinski medveda streljat. Drugo jutro za rano bil je logar Vinko odpravljen, da nese nenavadno vest v Čubar, ali predno ga odpošlje, mu veli nadlogar M., da se gre prepričat, je-li medved še v brlogu, in prav bilo je to, kajti Vinko se je prepričal, da je medved po noči na celem si pot prekopal in šel si bolj varne postelje iskat.

Čitateljem, ki za Klansko polico ne vedó, povemo še, da je ta prelaz na visočinah mej Kranjsko in Hrvatsko, ki pelje iz Loške doline in sosednjega Čubranskega okraja v Primorje. Ravno za vrhom je Čubranska logarska hiša in nekoliko nižje pa Šneperska. Od logarske hiše do brloga je dober lučaj.

Z Dunaja 24. januarja. [Izviren dopis.] (Ostavke. O „krah“.) Kakor sem po požaru v gledališči na „ringu“ poročal, bode isti marsikatero visoko mesto omajal. In res! Policijski predsednik baron Marx prosil je za pokoj — in on je uže upokojen. Huda borba vnela se je mej deželnim namestnikom in županom dunajskim. Rekel sem, da pade jeden ali drugi ali pa — oba. Denes je gotovo, da pojde župan vitez Newald. Baron Possinger dal je dopise mej namestništvom in županstvom objaviti, iz katerih bilo je razvidno, da krivda je na strani župana. Sedaj, ko bosta policije predsednik in župan v pokoji, pa še ne bosta imela miru; kajti gotovo je, da ja pokliče preiskovalni sodnik za zdaj kot priče. Obravnava krivcev požara na ringu bode meseca februarja. Trajala bode najmenj 14 dnij. Iz tega je razvidno, koliko materijala da bode prišlo na dan.

V nedeljo sem vam poročal o nesreči na pariške, lijonske in dunajske borzi. To vam je „krah“ v največjem štilu. Pariz take nesreče ne pomni; izguba francoske vojne proti sedanji nesreči nij nič. „Krah“ iz Pariza drvi sedaj v vsa večja in mala mesta. Ves kontinent je tako rekoč zadet. To kazno je iz borznih poročil iz vse Evrope od včerajšnjega dne. „Courier de Bruxelles“ od 22. januarja pravi, da v treh dneh bilo je na pariške borzi izgubljenih pet milijard frankov. Sueške delnice same imajo izgube petsto milijonov frankov. Renta, najstalnejša vrednost, izgubila je več nego milijardo. Strah in obupanje vlada na vseh borzah ter se širi v vse kroge. Kakšne posledice imel bode ta kontinentalen „krah“, se sedaj še ne da preračunati. Gotovo je, da bode zavôra vsacemu napredku za nekaj časa. K sreči je pariška „haute finance“ baje pametnejša nego je bila l. 1873. dunajska. In uže se poroča o sredstvih, ki bodo denarne zavode vsaj pred popolnim poginom rešila.

glasovi! in vender, da je on utihnil — konec bi bilo vsemu petju . . . Stvar se je naposled srečno završila.

Otec Ciprijan, na oko vrlo dostojanstven pop, olepšan z „nabedrenikom“ in „kamilavko“, čital je iz necega sešitka vrlo brumno pripoved; žalibože dozdevalo se je vrlemu popu neobhodno potrebno nekoliko čudnih imen necih asirskih vladarjev v pripoved vplesti. Izgovarjanje teh imen ga je silno mučilo, akopram je s tem nekakšno seminarsko izobraženost izkazal. Neždanov, kateri uže dolgo v nobenej cerkvi nij bil, vstopil se je v kot, ne daleč od kraja, kjer so ženske stale. Te so ga le sem ter tja malo iz strani pogledale, se vedno križale in naklanjale, ter časih malim otrokom nosove brisale; zato so ga pa kmetska dekleta, v novih oblekah z raznim kinčem na čelu in kmetski fantje v srajcah z rudečimi rameni tembolj pazljivo motrili . . . Tudi Neždanov jih je motril — in raznovrstne misli so mu prišle na pamet.

Ko se je služba božja, ki je dolgo trajala, završila, šlo je celo društvo, po Sipjagu povabljen, v njegovo hišo, ter tam z drugimi ceremonijami vred zidove poškopilo, ter se potem vsedlo k za-

to ga je srdilo. Vrh tega opazil je tudi, da mu njegova sosedka nij baš naklonjena, ker ga je vrlo ježno gledala, Marijana držala se je isto tako ozbljno kakor poprej, a mali Kolja je uže povsem prijateljski okolo sebe suval. Tudi Sipjagin nij bil najbolje razpoložen. Bil je z ravnateljem svoje papirnice, vrlo dobro plačanim Nemcem, zelo nezadovoljen.

Začel je vse Nemce v obče psovati, ter dejal, da je do necih mej slavofilec, akopram ne fanatik in omenil necega Rusa, Solomina, ki izvrstno vodi papirnico, ne daleč ležečo, in s katerim bi se rad seznanil. Na večer prišel je zopet Kolomejcev, katerega posestvo je bilo od „Aršanova“ — tako se je zvalo Sipjaginovo posestvo — samo kakšnih deset vrst oddaljeno. Pripeljal se je tudi nek sodec, jeden onih posestnikov, katere je Lermontov v dveh verzih tako krasno karakteriziral:

„V zavratnik skrit in frak tja do petá;
Diskant in brke, ter zaspan pogled . . .“

Še nek drug sosed z otožnim obrazom in brez zob, a dobro oblečen, se je pripeljal; tudi okrajni zdravnik, slab medicinec, ki se je pa s svojim znanjem bahal, bil je navzočen. Tako je na priliko rekel, da on neznatnega pisatelja Kukolnika stavlja

nad Puškina, ker je v prvega spisih mnogo „proto-plazem“. Začeli so stukolko igrati; Neždanov šel je v svojo sobo, ter tamkaj čital in pisal do polnoči.

V drugi dan, 9. majnika, bil je Koljin god. Vsi so se v treh odprtih vozeh, pri katerih so zadaj sluge stale, v cerkev peljali, akopram je do nje komaj četrt ure daleč bilo. Vse je bilo slovesno. Sipjagin nosil je svoj red, njegova soproga prekrasno bledosivo svilnato, v Parizu izgotovljeno obleko; — molila je iz knjižice v rudeč žamet vezane, zavoljo katere so se nekoji starci jezili; jeden teh se nij mogel zdržati, ter je svojega sosedo vprašal: „Kej za božjo voljo tu dela; ali je morda to kakšna knjiga, po katerej se čara?“ Rožin duh, s katerim je bila iz začetka cerkev napolnjena, pomešal se je s smradom novih kmetskih čevljev in nad tem valili so se gosti oblaki kadila!

Psalmisti in cerkovniki so pri altarji vrlo marljivo peli. S pomočjo tovarniških delavcev skušali so celo prirediti nekakšen koncert in to je zakrivilo, da je vse navzočne skoro — krvav pot oblil. — Tenor — bil je to delavec Klim, imajoč sušico — začel je nenadoma brez podpore in v hromatičnem redu razne muzikalne figure delati; bili so to strašni

Kdo pa je zopet prouzročil ta „krah“? Brezvestni denarni kralji, je kratek odgovor. „L' Univers“ pravi „un groupe de banquiers ennemis“ — t. j. krdelo sovražnih bankirov — Rothschild & C. Isti list trdi: „Nous avons le malheur de donner l'hospitalité à nos ennemis intimes ils se sont établis au milieu de nous pour mieux connaître nos affaires.“ — (Mi imamo to nesrečo, da delimo gostoljubnost intimnim našim sovražnikom, isti utaborili so se v naši sredi, da bolje poznajo naše zadeve.)

Francoski listi kličejo po državnej pomoči, kajti sedaj gre za javen kredit, za narodno premoženje, ki je treba rešiti.

In res židovska klika vesela je nad tem „krahom“, saj vé, da je perje oskubila Bontouxju, njenemu najnevarnejšemu neprijatelju! P.

Izpred porotnega sodišča na Dunaji.

Vesteneck proti „Tribüni“.

(Dalje.)

Prečitajo se zapisniki o izpovedbah davkarskih slug, v katerih se trdi, da se okna davkarje po noči zaradi refleksa od svetilnice na železniški postaji razsvetljene dozdevajo.

Prečita se prošnja, v katerej Vesteneck prosi za disciplinarno preiskavo. Na to Vesteneck nij prejel odloka, temveč pričela se je preiskava po nalogu deželnega predsedništva.

Ker je okrajni sodnik litijski celo afêro osobno opazoval, v istej zadevi nij mogel fungirati kot sodnik. Graška nadsodnija je torej preiskavo okrajnej sodnji v Ljubljani naložila.

Iz zapisnikov je razvidno, da je župan litijski g. Koblar pri zaslišanji afêro tako pripovedoval, kakor je bila opisana v „Tribüni“. Županova hči pa, ki je oknopobijanje gledala, je baje izpovedala, da je „gospode“ pač videla, izpoznati pa jih nij mogla. V zapisniku se trdi, da je ona celo stvar za tako malovažno smatrala, da je še le drugi dan in sicer na posebno izpraševanje o tej povedala. To, kar je trdila hčerka, potrdi tudi nje mati županja. Tako se bere v zapisniku.

Iz zapisnika je dalje razvidno, da je dekla Del Cottova, Ana Žibert, povedala, da sta on (Del Cott) in dekla tisto noč tako trdno spala, da njiju nobeden nij slišal žvenketanja oken. Škoda sta ta dva še le drug dan, ko sta se zopet probudila, videla. Takrat je ta gospod Del Cott svoje dekle Ani rekel: „Če se je to zgodilo iz hudobije, bodo ljudje uže kaznovani. Sicer je pa dobro, da se nijsem izbudil, drugače bil bi morda po puški segel.“

Ko sta g. Del Cott in njegova dekla Ana še v resnem razgovoru, potrkata Werhan in Unger. Z njima prišel je tudi steklar in vse je bilo poravnano v smehu.

Ravno taisto izpovedal je Del Cott. Žandarmerijski stražmešter tožil je župana Koblarja radi žaljenja časti v §. 491. Župan bil je pri prvem so-

dišči oprosten, pri družem pa kaznovan za 60 gld. Ta obsodba bila je tudi prečitana.

Vsi zapisniki opisujejo afêro tako, kakor je popisana v tožbi.

Kočijaži, ki so to gospôdo vozili, trdili so baje, da se Vesteneck nij udeležil oknopobijanja. Na zahtevo dr. Porzera pa se mora konstatovati, da je jeden kočijažev izpovedal, da mu je njegov gospodar velel, naj pove, da izmej gospodov nobenega nij izpoznal; kajti oba kočijaža in on bili so pijani — tako mu je bilo naročeno.

Obravnava trajala je do poznega večera. Prečitani zapisniki kazali so jasno ročnost v popisovanji dogodka na korist Vestenecka.

Drugi dan obravnave pričel se je s tem, da je dr. Porzer v imenu zatoženca g. Hamana v temeljitem govoru zahteval pozvanja priče g. Štefana Lapajnet, c. kr. konceptnega praktikanta v Ljubljani. Njegovemu klijentu mora dovoljeno biti, vse navesti, kar služi za karakterizovanje tožnika Vestenecka. In ako je slednjemu celo dovoljeno, da so bile prečitane njemu poslane zaupnice, katerih izvor imel bi se stoprv preiskati, potem se pač zatožencu ne sme kratiti pravice. Da se tožnik, okrajni glavar Fränzl vitez Vesteneck, pokaže v pravej svitlobi, prosim, da se prečita obsodba, v katerej je bil okrajni glavar Vesteneck radi žaljenja časti pri prvem sodišči obsojen za 40 gld., a pri drugem sodišči za 5 gld., in sicer zaradi tega, ker je g. Štefana Lapajnet, ko je ta mirno sedel v kavarni ter s prijateljem pogovarjal se v slovenskem jeziku, neotesano zmerjal, reki: „Ich werde mir die Unehre anthun Ihnen in's Gesicht zu spucken“.

Drugič moram v dokaz, kako je okrajni glavar Vesteneck in okrajni šolski nadzornik širil demoralizacijo s tem, da je bil v intimnih odnošajih z učiteljico, kar se za okrajnega glavarja in šolskega nadzornika nikakor ne more smatrati za poštenost, zahtevati, da se pozove o slednjem tem dejanji priča. Ta priča imela je povedati, kako je Vesteneck, ko je bil predsednik okrajnemu šolskemu svetovalstvu, po noči skozi okno prilezel k učiteljici, katera je vsled Vesteneckovih nadlegovanj celo svoje stanovanje morala zapustiti. Ta pikanterija vzbudila je v poslušalstvu veliko senzacijo. Dunajski listi pa so g. Štefana Lapajnet, pravdo in slučaj z učiteljico tako zavili, kakor da je Vesteneck kot okrajnega šolskega sveta predsednik razžalil učiteljico ter zaradi tega bil kaznovan za 5 gld. To pačenje resnice imelo je se ve da svoj namen. Židovsko časnikarstvo bilo je vse na strani „poštenjaka“ Vestenecka.

Dr. Kopp govoril je proti predlogu dr. Porzera in **sodišče razsodilo je proti dr. Porzeru**. Obsodba Vesteneckova v pravdi g. Štefana Lapajnet, važen sodnijski dokument, se porotnikom nij smela prečitati! Tudi priči nij bilo dovoljeno govoriti, ki bi bila Vestenecka osvetila kot

jutrku, pri katerem so se jako dostojno, a vrlo dolgočasno razgovarjali. Celo gospodar in njegova gospa, ki inace ob tem času nijsta nikdar zajutrkovala, jedla in pila sta nekoliko. Sipjagin povedal je naposled nekoliko jako dostojnih ali vender komičnih anekdot, ki so, s pomočjo njegovega reda z rudečim trakom, dosti prijeten efekt prouzročile, ter v otcu Ciprijanu probudile neko čuvstvo, sestavljeno iz hvaležnosti in občudovanja. Otec Ciprijan, mislé, da mu je dolžnost se zato hvaležnim izkazati, govoril je o svojem razgovoru z „arhirejem“, ko je ta njegov okraj obiskal ter vse duhovnike k sebi v mestni samostan pozval. „On je vrlo strog gospod,“ zagotavljal je Ciprijan svoje slušateljce; „najprej izpraševal nas je o občinah in tukajšnjih razmerah... potem nas je nekako izpraševal... Pri tej priliki vprašal je tudi mene: „Kdaj je praznik tvojega krščenja?“ — „Jeden dan po Jezusovem oslavljenji,“ odgovoril se mu jaz. — „Hvalospjev tega dne ti je gotovo znan?“ — „Kako da bi ga ne poznal?“ — „Daj, zapoj ga.“ — Začel sem torej takoj v cerkveni naši slovenščini: „Ker si ti, o Kristus, naš gospod in izveličar na gori oslavljen...“ —

„Stoj, kaj znači „oslavljeni“? — „Ta beseda pomeni,“ odgovoril sem jaz, „da je Kristus svoje učence hotel preveriti, da je res sin božji!“ — „Dobro!“ odgovoril je on; „evo ti malo to podobico v spomin.“ — Jaz sem pred njim pokleknil ter vzkliknil: „Hvala ti, vladika.“... In tako vsaj nijsem praznih rok od njega šel.

„Tega čestitega moža imam čast poznati,“ dejal je Sipjagin z nekim ponosom. „On je vrlo čestitljiv dušni pastir!“

„Vrlo čestit!“ potrdil je otec Ciprijan. „Samo dekanom moral bi menj verjeti.“

Pri tej priliki omenila je Valentina Mihajlovna šolo, ter popa opozorila na Marijano, bodočo učiteljico. Dijakon, šolski nadzornik in mož atletične postave z dolzimi lasmi, spominajočimi na rep kakšnega konja iz Orlovjevega hleva, hotel je svojo zadovoljnost z Marijanino namero izraziti, ali nij mislil, kakšen organ ima, ter se s takšnim basom oglasil, da je celo društvo in samega sebe prestrašil.

Kmalu potem odšla je duhovščina.

(Dalje prih.)

demoralizatorja! Ko je dr. Porzer stavil ona dva predloga, spreletela je Vestenecka rudečica in zopet bledost! **Zaradi te razsodbe sodišča prijavil je zagovornik Hamanov pritožbo ničevosti.**

(Dalje prih.)

Domače stvari.

— („Županijski shodi“) ali menda le shodi županov, je nova misel, o katerej se v „Novicah“ zaporedoma oglašata dva župana iz okolice ter zvedavo vprašata, zakaj mi to misel čisto preziramo? Odgovor je pač lehak. Ako nameravate tako patrijarhalne shode, kakeršne nasvetujete v 4. listu „Novic“, ne vemo, kaj bi sploh pisali o njih. Če nij društva, če nij organizacije, če le na glavne semnje čakate in se takrat „na vrajmanje“ shajate, sicer pa ostane vse pri starem, kaj bi naj poročali? Mi tedaj čakamo in čakamo na izid in učinek prvega shoda. Tedaj bomo poročali, a pripravljeni smo tudi poprej, kadar se našemu listu tudi izkaže čast in vrže vanj kaka „iskra“.

— (Razpisana) je začasna služba okrajnega komisarja eventuelno vladnega koncipista za Kranjsko. Prošnje naj se vlagajo do 12. febr. pri dotičnej političnej oblasti.

— (Ogenj.) Včeraj zvečer ob 1/2 10. uri naznanil je čuvaj na gradu z dvema streloma, da gori in sicer na Poljanskej cesti. Hiša Marije Slapar, po domače Krznarjeve, gorela je z velikim plamenom, kajti pod streho je bilo mnogo sena. Pogorel je ves cimper in tudi mnogo drv v drvarnici. Proti 1/2 11. uri je prostovoljno gasilno društvo, katero je prišlo s tremi brizgalnicami, ogenj pogasilo. Na pogorišču bili so navzočni g. deželni predsednik Winkler, deželni glavar grof Thurn in ljubljanski župan. Kako je ogenj nastal, se ne ve. Poslopje je bilo pri graškej zavarovalnici zavarovano za 1500 gld.

— (Vrhniška čitalnica) ima 29. t. m. ob 7. uri zvečer veselico, katera obseza: meglene podobe, ples, petje, loterijo.

— (Čitalnica v Kropi) napravi 2. febr. veselico v spomin Val. Vodnika, pri katerej se predstavlja igra „Berite Novice“. Po igri bode petje, tombola in ples. Začetek ob 6. uri zvečer. Neudje plačajo 10 kr.

— (Vojaško veteransko društvo) v Komnu na Krasu napravi dne 4. februarja t. l. ob 7. uri zvečer „veteranski ples“ v dvorani gosp. Fr. Kovačiča. Sviralo bode 12 godcev-veteranov. Vstopnina k plesu 1 gld. Veterani so vstopnine prosti. — K obilnej udeležitvi se uljudno vabi. —

— (Slovenskega Pravnika) prva letosnja številka prinaša naslednjo zanimljivo in važno vsebino: Illicita cummulatio. — O formalnosti pri legitimaciji po §. 162 obč. drž. zak. — Razmera mej brezuspešnim zapeljanjem k umoru (§. 9 kaz. zak.) in pozneje vsled naročila započetim poskusom §. 5 kaz. zak. — Kadar se vzame v eksekucijo nepremakljivo dobro, ima sodec po italijanskem in poljskem sodnem redu dovoliti eksekventu zastavno pravico, na kolikor je nij pridobil z vknjižbo ali z drugim načinom. — Pravost ali pristnost rokopisa se more tudi po pričah dokazati (§. 333 in 335 obč. sod. reda). — Izjava pred pričami poslednje volje je nesodnijsko priznanje v smislu §. 110 obč. sod. reda. Celota oporoke. Ako nij oporoke veljavna, tudi posamezna volila nijso veljavna. — Dola in skupnost premoženja. — O prisojilih z ozirom na §. 30 zakona od 25. julija 1871, št. 95 drž. zakonika. — Slovenščina pred sodnijami. — O pravnej terminologiji. — Opozor našim župnijskim uradom. — Nekoliko o novih stavbah. — Raznosti.

— (Iz Dutovljan) se nam piše 24. t. m. Vešč prirodoslovec bi se zdaj — prosinca meseca lahko zanimal za kraško cvetano; na krajih, ki leže na prisoje, razgrinjajo svojo lepoto razne cvetke, n. pr. žutênja, (pisati bi bilo treba po mojem mnenji: žoltênja, ki znači regrat, leontodon taraxacum; Hrvatje jej prave: žutenica, žucenica); — nežna dišeča vijolica (viola odorata), ne na videži, temveč bolj na gorkem v listji skrita; — mleček (euphorbia cyparissias); vréskec (izgo-

varja se uérské, kar pomeni: vresje, erica vulgaris; primeri rusko: veresu, veresti; izvestno je iz iste podlage staroslovenski vršini ali vreseni za september); — v zatišji oskudna razstoča préklica — deklica ali sv. Ivana rožica (kresnica, chrysanthemum leucanthemum); v zagrebški okolici imenuje to cvetko: dieklica, drugod v Hrvatskej tudi: deklica; — plevel kurjarit (masleni grint, senecio vulgaris). Raz lesko (corylus avellana) visé jábranke (jábranka, f. — leskov cvet); srbévka (šipek, rosa canina), trepelika (trepetlika, populus tremula) in druge rastline poganjajo uže brstje. — Ključčarica (kuščarica, lacerta muralis) je uže prilezla iz podzemeljskega prebivališča na dan; solnči se na sivej skali in si greje svoje otrple ude. Prijatelj mi je pravil, da je videl nedavno metulja z žoltimi krili, a natanko opisati mi ga nij vedel, za tega delj mi nij moči oznaniti vam njega imena. Evo lepote zime! — Še nekaj naj dodam: v 8. číslu „Slov. Naroda“ sem govoril o kurjih črevih ter rekel, da mi nij znano njih botansko ime; slutim, ká je zvezdnica, stellaria media. Omenjal sem v 11. číslu trobentic, katere sem bil zabeležil za jagoce, a tu moram sam sebe popraviti: izgovarja se čisto jágouce (jágolce?)

— (Kuga mej krškimi raki.) Minulo leto je bilo po časopisih brati, da je po nemških pokrajinah razsajala mej raki kuga, tako da so po nekaterih vodah popolnoma zatrti. Takrat smo mislili, da se za naše rake, ker je Krka vender daleč od okuženih vodá, nij bati, pa smo se zmotili. Uže kakih 7 tednov je tega, kar so tukajšnji ribiči začeli opazovati, da se ob kraji Krke nahajajo mrtvi raki, a danes je teh mrličev po Krki videti. Pravijo, da, če bo tako šlo, kmalu ne bomo več imeli krških rakov. Bolezen pa nij omejena samo na kak gotovi kraj, temveč razširjena je po celej Krki. Kako je neki z raki v Kolpi? „Novice“

Telegrama „Slovenskemu Narodu“.

Dunaj 26. januarja. (Oficijelno.) Od generalne komande v Sarajevem nobenega poročila o bojih.

Washington. Porotna sodnija (jury) spoznala je Guiteau-a krivega umora Garfielda.

Razne vesti.

* (Šolstvo v Rusiji.) Rusija ima devet univerz, namreč: Petrograd, Moskva, Kazan, Harkov, Odesa, Kijev, Varšava, Helzingfors in Dorpat. Na teh univerzah poučuje 555 profesorjev in posluša 5768 visokošolcev. Gimnazij je 184 s 43.681 učenci; realk samo 44 z 8308 učenci.

* (Časnikarstvo v Rusiji.) V Rusiji izhaja 608 časnikov, izmed teh 417 v ruskem, 54 v poljskem, 40 v nemškem, 10 v francoskem, 11 v letskem, 7 v armenskem, 4 v hebrejskem, 4 v tatarskem in 3 v latinskem jeziku.

* (Prebivalstvo Rusije.) Velika večina ruskega prebivalstva pripada deželi, le 10% mestom. 25 mest je z več kot 40000 prebivalci, 15 z

več kot 50000, 8 pa z več kot 100.000 prebivalci, namreč: Petrograd, Moskva, Varšava, Odesa, Kijev, Riga, Kišenev in Harkov. Prebivalstvo Rusije se pa sploh zelo počasi množi in je prirastlo v zadnjem desetletji samo za 1.26%.

* (Prebivalstvo Rusije po veri.) V Rusiji pripada največ, namreč $\frac{3}{4}$ vsega prebivalstva grško vzhodnej veri, 10.3% je rimskih katolikov, 6.2% protestantov, 4% židov, 3.2% mohamedancem, 1.3% razkolnikov, 0.5% pa poganov.

Poslano.

Vaše blagorodje, čestiti gospod urednik! Primoran sem k prošnji, da bi Vi v svojem velenjenem časopisu sledeče priobčili:

Obžalujem, da poročilo o zadevah ljubljanskega močvirja v listu od 23. januarja t. l. št. 18 časopisa „Slovenski Narod“ nij resnično, kakor bi moralo biti.

O opravičenosti tega mojega izreka se zmorete prepričati, ako blagovolite čitati zapisnik zadnje seje z dotičnimi spisi. V prihodnje pa bode moja skrb, da bodo časopisi, oziroma njih uredništva, priložnost imeli, ne samo sejne obravnave, ampak splošno dejanje odbora in njegovih posameznih udov spoznavati in po tem samo in čisto resnico priobčevati.

S tem se pa bode onemu ravnanju v okom prišlo, katero na to meri, da razpor mej odborniki napravi, — ravnanje, katero nikakor ne zamore pospešiti visokovážnega odborovega namena.

S spoštovanjem

Dr. Jos. Kosler,
prvomestnik glavnega odbora za
obdelovanje močvirja.

Št. 1344.

(48—1)

Oznaniło.

Magistrat naznanja, da bo zapisnik volilcev v dopolnenje srenjskega zastopa za leto 1882. v ekspeditu od 25. januarja do 22. februvarja 1882. za splošni pregled ležal.

Vsak za volitev opravičen ima pravico, zoper ta zapisnik, ako meni, da je kdo, ki nijma volilne pravice, upisan, ali kdo, ki ima volilno pravico, izpuščen ali ne v pravi volilni razred uvrsten, reklamirati.

Ta reklamacija mora pa do 22. februvarja 1882. magistratu ustno ali pismeno gotovo predložena biti, ker na pozneje vložene reklamacije se ne bo oziralo.

To se hišnikom za-se in da svoje za volitev opravilene stanovalce opomnijo, naznani.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dné 24. januarja 1882.

Župan: Laschan.

Usojam si p. n. obéinstvu naznanjati, da imam v svojej fotografskej delavnici v zalogi

fotografijo dr. J. Bleiweisa vit. Trsteniškega

v vsakej velikosti od 30 kr. do 2 gld.; dobijo se tudí v prodajalnici gospoda **Pavšina**.

Ob jednem tudi naznanjam, da se v mojem atelierji vsak dan in pri vsakeršnem vremenu **fotografira**.

Rosa Krach,
vdova fotografa.

(49—1)

Tujci:

25. januarja:

Pri **Sionu**: Taussig z Dunaja. — Dr. Ribnikar iz Srbije. — Mihelčič z Dolenjskega. — Kuralt iz Semiča.
Pri **avstrijskem cesarji**: Abt iz Bavarskega. — pl. Bückeý z Dunaja.

Pogrebna ustanov Frana Doberleta v Ljubljani priporoča svoje takozvane imitirane rakve od kovin.

Izdelane so iz lesa v jako lepej obliki in solidno, **slíčne** so po metalíčne barvi z bogatim vkusnim lišpom od brona **pravih rakvam od kovin popolnem** in so **ravno tako cene, kakor do zdaj navadne lesene rakve**.

Na telegrafíčno naročilo z naznanjeno dolgotno mero pošiljajo se takoj na vse železniške postaje.

Ustanov deva **na prost oder in pokopava**, ono tudi oskrbi **sijajno dekoriranje in pogrebe** v in zunaj Ljubljane, kakor tudi oskrbljuje **vence in trakove z napisi**, naposled tudi **transport mrličev** na vse kraje to-in inozemstva in se priporoča v ceno oskrbovanje. (701—8)

Izdatelj in odgovorni urednik Makso Armíč.

Dunajska borza

dné 26. januarja.

Enotni državni dolg v bankovcih	73	gld.	50	kr.
Enotni državni dolg v srebru	75	—	—	—
Zlata renta	91	—	80	—
1860 državno posojilo	129	—	75	—
Akije narodne banke	812	—	—	—
Kreditne akije	279	—	75	—
London	119	—	70	—
Napol.	9	—	53	—
C. kr. cekini	5	—	61 $\frac{1}{2}$	—
Državne marke	58	—	55	—

Cvet zoper trganje,

po dr. Maliči, (533—18)

je odločno najboljšo zdravilo zoper protin ter reumatizem, trganje po udih, bolečine v krti ter živcih, otekline, otrple ude in telet itd., malo časa če se rabi, pa mine popolnoma trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvet zoper trganje po dr. Maliči“ z zraven stojičim znamenjem; 1 steklen-ca 50 kr., pravega prodaje samo

lekarna „pri samorogu“ J. pl. Trnkoczyja na Mestnem trgu št. 4 v Ljubljani.

Marijinceljske kapljice za želodec,

nepresežno izvrstno zdravilo zoper vse bolezni v želodeci,

in nepresežno zoper neslast do jedi, slabi želodec, smrdečo sapo, napihnenje, kislo podiranje, ščipanje, katar v želodci, zgago, da se ne nareja pesek in pšeno in slez, zoper zlatenico, gnjus in bljuvanje, da glava ne boli (če izvira bolečina iz želodca), zoper krč v želodci, preobloženje želodca z jedjo ali pijačo, črve, zoper bolezní na vratu, jetrah in zoper zlato žilo.

Glavna zaloga:

Lekar C. Brady, Kremsier, Moravsko.

Jedna sklenica z navodilom, kako se rabi, stane

35 kr.

Prave ima samo: V Ljubljani: lekarna Gabriel Piccoli, na dunajski cesti; lekarna Josip Svoboda, na Prešimovem trgu. V Novem mestu: lekarna Dom. Rizzoli; lekarna Josip Bergmann. V Postojni: Anton Leban. V Gorici: lekarna A. de Gironcoli. V Ajdovščini: lekarna Michael Guglielmo. V Celju: lekar J. Kupferschmied. V Kranju: lekar Drag. Šavnik. V Kamniku: lekar Josip Močnik.

Svaritevi! Ker se v zadnjem času naš izdelek posnemlje in ponareja, zato prosimo, naj se kupuje samo v zgoraj navedenih zalogah in pazi naj se osobito na ta znamenja: Prave Marijinceljske kapljice za želodec morajo imeti v sklenici utisneno besede: Echte Mariazeller Magentropfen — Brady & Dostal — Apotheke, sklenica mora biti zapečatená z našim originalnim pečatom, na navodilu za rabo in na zavitku, na katerem je podoba Marijinceljske matere božje, mora biti poleg te podobe utisneno sodnijsko spravljenost **varstveno znamenje** in zavoj mora biti zapečaten z našim **varstvenim znamenjem**. Izdelki podobnega ali istega imena, ki némajo teh znakov istinitosti, naj se zavrzijo kot ponarejeni in prosimo, naj se nam taki slučají takoj naznajo, da bodo sodnijski kaznovani izdelovalci in prodajalci. (487—21)

Boljši od vseh podobnih izdelkov, némajó te pastilje nič škodljivega v sebi; najuspešnejše se rabijo zoper bolezni v organih spodnjega dela telesa, feber, bolezni v polti, na očeh, v možganih in ustih, zoper otročje in ženske bolezni; čistijo lahko kri in odpravljajo blato. Nij ga zdravila, ki bi bilo boljše in pri tem popolnem neškodljivo zoper

telesno zapretje,

gotovi vir vseh bolezni. Ker so posladkorjene, uživajo jih radi tudi otroci. Te pile so odlikovane z jako častnim pismom dvornega svetníka Pítha.

Jedna škatljica s 15 pilami velja 15 kr. Osem škatljic skupaj, 120 pil, velja samo 1 gld. a. v. (640—12)

Philipp Neustein
Apotheker

Vsaka škatljica, ki néma firme: Apotheke zum heiligen Leopold, je ponarejena, ter svarimo, naj se ne kupuje.

Paziti se mora dobro, da kdo ne dobi slabega, neprivnega ali celo škodljivega izdelka. Vsakdo naj izrečno zahteva Neusteinovih Elizabetiníh pil, te imajo na zavitku ter navodilu za rabo poleg stojičih podpis.

Glavna zaloga na Dunaji: Apotheke „zum heiligen Leopold“ des Ph. Neustein, Stadt, Ecke der Planken- und Spiegelgasse, ter v vseh dobrih lekarnah na Dunaji in po deželi.

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.